

Storbyens betydning i regional sammenheng

Region Kristiansand ønsker å sette søkelys på den positive effekten av å være storbyregion. Et godt samspill mellom de ulike kommunene i regionen bidrar til oppgavefordeling og er til nytte for alle parter.

Region Kristiansand består av kommunene Birkenes, Iveland, Kristiansand, Lillesand, Lindesnes og Vennesla. Regionen har omtrent 170 000 innbyggere, noe som utgjør rundt 55 % av Agders befolkning. Det er stor ulikhet på kommunestørrelse - fra Kristiansand med 115 527 innbyggere til Iveland med 1 341 innbyggere (Q3 2022).

Regionen er en felles bo- og arbeidsregion med sterk interaksjon mellom næringsliv, det offentlige og innbyggere.

Storbyens betydning for regionens utvikling

Storbyen har stort mangfold i arbeidsplasser, og innpendling viser at innbyggerne i kommunene rundt finner arbeid i storbyen, og andre type arbeidsplasser enn i egen kommune.

Storbyen og byene i regionen har høy kompetanse i sin befolkning og mange kompetansearbeidsplasser. Det gir rom for å prioritere ressurser til utvikling og mulighet for større tverrfaglighet enn i andre områder, som i neste omgang deles med samarbeidspartnere i regionen.

Kulturtilbudet i en stor kommune vil gi større bredde, og flere kulturinstitusjoner vil dekke hele regionens behov og ønsker. Storbyen tar et stort ansvar for sosialt arbeid og sosiale utfordringer, da den i større grad tiltrekker seg innbyggere med store utfordringer.

Storbyregionen er infrastruktur-knutepunkt på vei, bane, luftfart og sjø og kollektivtrafikk.

Nettverk og tjenestesamarbeid

I nettverksarbeid og tjenestesamarbeid har kommunene lik representasjon og er dermed likeverdige aktører. Kostnadene fordeles etter modeller som i stor grad gjenspeiler volum eller innbyggertall. Samarbeidets sammensetning varierer etter hvilke oppgaver som skal løses eller på områder det er gevinst med faglig eller tjeneste- samarbeid.

Interessepolitisk arbeid – regionalt og nasjonalt

Alle kommunene har mulighet til å løfte opp saker i et regionalt fellesskap, og det vil ofte være en kjerne av felles interesse av å diskutere videre med nasjonale og regionale myndigheter eller aktører.

Budskap

Det er like viktig å styrke og verdsette storbyen, byene rundt og randkommunene for å få livskraftige og fremtidsrettede regioner. En sterk storbyregion vil ha samme effekt for regionene rundt.

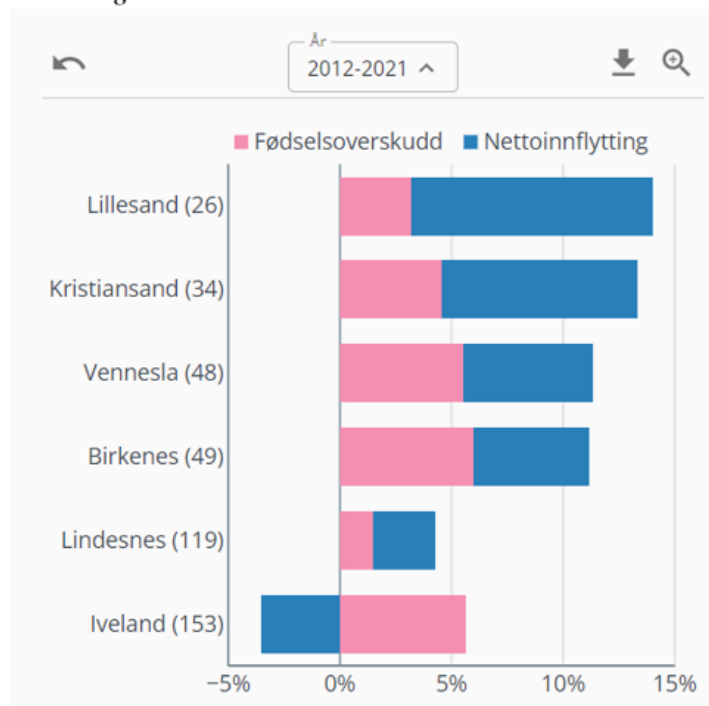
Vedlegg - fra regionanalyse Telemarksforskning

Pendling

Bosted	Arbeidssted						
	Kristiansand	Lindesnes	Lillesand	Birkenes	Iveland	Vennesla	Utenfor
Kristiansand	46 880	795	917	185	40	1 104	5 978
Lindesnes	1 462	7 801	24	5	1	37	1 596
Lillesand	1 590	11	2 538	189	2	23	1 125
Birkenes	649	18	261	1 112	27	86	402
Iveland	174	9	4	14	213	131	101
Vennesla	3 312	87	99	73	95	3 091	595
Utenfor	6 261	1 014	1 047	225	31	232	

Alle kommunene i regionen har en betydelig andel som pendler til Kristiansand. Kristiansand har et betydelig overskudd på arbeidsplasser og sysselsetter 4 429 personer utenfor kommunen (netttotal).

Befolkningsvekst i kommunene

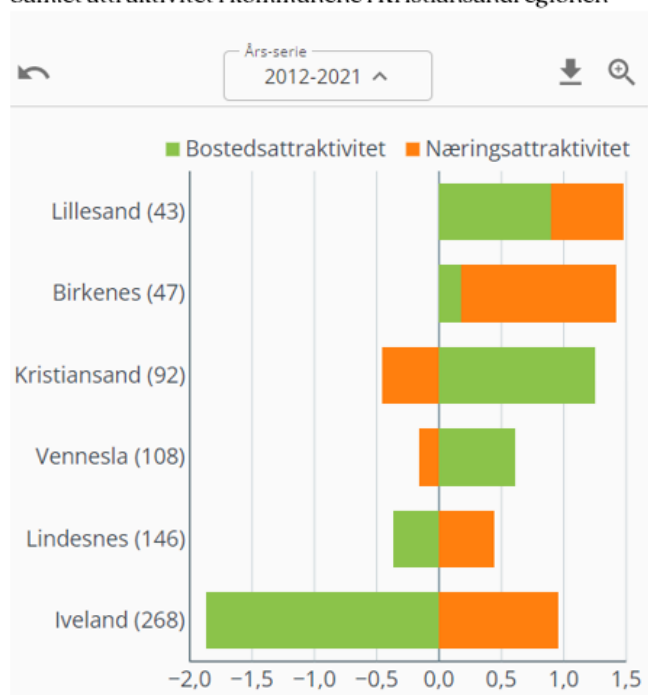

Lillesand har hatt sterkest befolkningsvekst av kommunene i Kristiansandregionen i den siste tiårsperioden som følge av høy innflytting. Kristiansand, Vennesla og Birkenes har hatt nesten like høy befolkningsvekst som Lillesand i denne perioden. Lindesnes og Iveland har også hatt vekst i folketallet, men lavere vekst enn de andre kommunene.

En samlet stemme.
En sterk region.

Samlet attraktivitet i kommunene i Kristiansandregionen

Lillesand og Birkenes har begge hatt høy attraktivitet både for bosetting og næringsliv i den siste tiårsperioden. Kristiansand og Vennesla har vært attraktive som bosted, men ikke for næringsliv i denne perioden. Lindesnes og Iveland har vært attraktive næringskommuner, men ikke bostedskommuner.

Utdanningsnivå i kommunene i Kristiansandregionen

Figur 5.1.4 Faktisk utdanningsnivå som summen av forventet utdanningsnivå ut fra arbeidsmarkedet og avviket fra forventet utdanningsnivå.

Kristiansand og Lillesand har et høyere utdanningsnivå enn de andre kommunene i regionen. Det kommer dels av at arbeidsmarkedet i disse to kommunene etterspør høyt utdannet arbeidskraft i stor grad slik at det blir et forventet høye utdanningsnivå i befolkningen. Kristiansand og Lillesand har i tillegg høyere utdanningsnivå fordi de har mange med høy utdanning boende i kommunene som pendler ut. Det tyder på at disse to kommunene er attraktive som bosteder for folk med høyere utdanning.